Trường Đại học Công nghệ Thông tin Khoa Hệ thống Thông tin

ĐỀ THI CUỐI KỲ HỌC KỲ I, NĂM HỌC: 2019-2020 Môn: CƠ SỞ DỮ LIÊU

Thời gian: 90 phút

(Sinh viên không được phép sử dụng tài liệu - Đề thi gồm có 2 trang)

<u>ĐÈ 1</u>

Câu 1: (8 điểm) Cho lược đồ cơ sở dữ liệu "Quản lý thế vận hội Olympic" có cấu trúc như sau:

Quocgia (MaQG, TenQG, ChauLuc, DienTich)

Tân từ: Quan hệ Quocgia chứa thông tin về quốc gia gồm: mã quốc gia (MaQG), tên quốc gia (TenQG), tên châu lục (ChauLuc), diện tích (DienTich).

Thevanhoi (MaTVH, TenTVH, MaQG, Nam)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **The vanhoi** chứa thông tin về thế vận hội gồm: mã thế vận hội (MaTVH), tên thế vận hội (TenTVH), mã quốc gia đăng cai thế vận hội (MaQG), năm (Nam) diễn ra thế vận hội.

Vandongvien (MaVDV, HoTen, NgSinh, GioiTinh, QuocTich)

Tân từ: Quan hệ **Vandongvien** chứa thông tin vận động viên gồm: mã vận động viên (MaVDV), họ tên (HoTen), ngày sinh (NgSinh), giới tính (GioiTinh), quốc tịch (QuocTich) của vận động viên (quốc tịch chính là mã quốc gia

Noidungthi (MaNDT, TenNDT, GhiChu)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Noidungthi** chứa thông tin nội dung thi gồm: mã nội dung thi (MaNDT), tên nội dung thi (TenNDT), ghi chú (GhiChu).

Thamgia (MaVDV, MaNDT, MaTVH, HuyChuong)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Thamgia** chứa thông tin vận động viên (MaVDV) tham dự nội dung (MaNDT) gì ở thế vận hội (MaTVH) nào và đạt huy chương gì (thuộc tính HuyChuong có giá trị là: 0 nếu không đạt huy chương, 1 nếu đạt huy chương vàng, 2 nếu đạt huy chương bạc, 3 nếu đạt huy chương đồng).

Ghi chú: Các thuộc tính gach dưới là các thuộc tính khóa chính.

Quocgia

maQG	tenQG	chauluc	Dientich
DE	Đức	Châu Âu	
UK	Anh	Châu Âu	
JA	Nhật Bản	Châu Á	
BR	Brazil	Châu Mỹ	
СН	Trung Quốc	Châu Á	

Thevanhoi

maTVH	tenTVH	maQG	Nam
TVH01	Olympic Beijing 2008	СН	2008
TVH02	Olympic London 2012	UK	2012
TVH03	Olympic Rio 2016	BR	2016
TVH04	Olympic Tokyo 2020	JA	2020

Vandongvien

mavdv	hoten	ngsinh	gioitinh	quoctich
VDV001	John	10-01-1988	Nam	UK
VDV002	Helen	20-04-1989	Nu	UK
VDV003	Osaka	17-03-1990	Nu	JA
VDV004	Ronaldo	01-03-1990	Nam	BR

Noidungthi

· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·				
mandt	tenndt	Ghichu		
1	Điền kinh			
2	Bắn cung			
3	Nhảy cầu			
4	Bắn súng			

Thamgia

- 1101115111				
mavdv	mandt	maTVH	huychuong	
VDV001	1	TVH01	0	
VDV001	2	TVH01	1	
VDV001	4	TVH02	2	
VDV002	1	TVH01	2	
VDV002	3	TVH01	2	

1. Hãy phát biểu chặt chẽ ràng buộc toàn vẹn (bao gồm bối cảnh, nội dung, bảng tầm ảnh hưởng): (1.5 điểm)

Tại một kỳ thế vận hội, mỗi nội dung thi chỉ có duy nhất một huy chương vàng.

*Luu ý: Không được sửa thuộc tính khóa chính.

- Nội dung (0.5đ):

 $\begin{aligned} \forall t_1, t_2 \in THAMGIA: N\~eu \ t_1. maTVH = t_2. maTVH \land t_1. mandt = t_2. mandt \land t_1. huychuong \\ = 1 \ th\`lete_1. huychuong \neq 1 \end{aligned}$

hoặc

 $\forall t_1 \in THAMGIA$:

 $count_{(t_2 \in THAMGIA: \ t_1.maTVH = t_2.maTVH \ \land \ t_1.mandt = t_2.mandt \ \land \ t_2.huychuong = 1)}(*) <= 1$

- Bối cảnh (0.5đ): THAMGIA

- Bảng tầm ảnh hưởng (0.5đ):

	Thêm	Xóa		Sửa
THAMGIA	+	ı	+	(huychuong)

Chấm điểm:

- Nội dung: mỗi lỗi sai -0.25đ
- Bối cảnh: sai quan hệ -0.5đ
- Bối cảnh: có thêm quan hệ THEVANHOI: không trừ
- Bảng tầm ảnh hưởng: mỗi lỗi sai -0.25đ, sai quan hệ 0đ.
- Bảng tầm ảnh hưởng đúng thao tác Thêm/ Xoá/ Sửa trên quan hệ THAMGIA nhưng sai thao tác Thêm/Xoá/ Sửa trên quan hệ THEVANHOI: -0.25đ

2. Thực hiện các câu truy vấn sau bằng ngôn ngữ SQL: (6 điểm)

a. Liệt kê danh sách vận động viên (HoTen, NgSinh, GioiTinh) có Quốc tịch là 'UK' và sắp xếp danh sách theo (HoTen) tăng dần. (1 điểm)

```
SELECT HoTen, NgSinh, GioiTinh
FROM VANDONGVIEN
WHERE QuocTich = 'UK'
ORDER BY HoTen ASC
```

Chấm điểm:

- Sai/thiếu bảng: 0đ
- Dư bảng: -0.25đ
- Làm select *: -0.25đ
- Select thiếu 1 thuộc tính: -0.25đ (cộng dồn, tối đa -0.5đ)
- Sai 1 điều kiện: -0.25đ
- Dùng 'LIKE' hay '=' trong điều kiện điều được điểm.
- **b.** In ra danh sách những vận động viên tham gia nội dung thi 'Bắn Cung' ở thế vận hội 'Olympic Tokyo 2020'. (1 điểm)

```
SELECT vdv.MaVĐV, HoTen

FROM Vandongvien vdv join Thamgia tg on vdv.mavdv=tg.mavdv
join Noidungthi ndt on tg.mandt=ndt.mandt
join Thevanhoi tvh on tg.matvh=tvh.matvh
WHERE ndt.tenndt='Bắn Cung' and tvh.tentvh=' Olympic Tokyo 2020'
```

Chấm điểm:

- Sai/thiếu bảng: 0đ
- Dư bảng: -0.25đ
- Sai 1 điều kiện: -0.25đ
- Dùng 'LIKE' hay '=' trong điều kiện điều được điểm.
- Không kết với Vandongvien: không trừ điểm.

c. Cho biết số lượng huy chương vàng mà các vận động viên 'Nhật Bản' đạt được ở thế vận hội diễn ra vào năm 2020. (1 điểm)

```
SELECT COUNT (HUYCHUONG) SOHCVANG
FROM THAMGIA T, THEVANHOI H, QUOCGIA Q, VANDONGVIEN V
WHERE T.MATVH=H.MATVH AND T.MAVDV=V.MAVDV
AND V.QUOCTICH=Q.MAQG AND TENQG='Nhật Bản'
AND T.NAM=2020 AND HUYCHUONG=1
```

Chấm điểm:

- Sai/thiếu bảng: 0đ.
- Sai 1 điều kiện: -0.25đ (cộng dồn)
- Dùng 'LIKE' hay '=' trong điều kiện điều được điểm.
- **d.** Liệt kê họ tên và quốc tịch của những vận động viên tham gia cả 2 nội dung thi '100m bơi ngửa' và '200m tự do'. (1 điểm)

Cách 1:

<u>Chấm điểm:</u>

- Không nhận diện được phép giao hai tập hợp (cụ thể như dùng điều kiện AND trong WHERE hoặc sai từ khóa): -1.0đ
- Dur bång: -0.25đ
- Chia làm 2 vế chính, mỗi vế 0.5đ. Thiếu bảng trong 1 vế: -0.5đ. Sai, thiếu điều kiện trong 1 vế: -0.25

Cách 2:

Chấm điểm:

- Không nhận diện IN (cụ thể như dùng điều kiện AND trong WHERE hoặc sai từ khóa): -1.0đ
- Dư bảng: -0.25đ
- Chia làm 2 vế chính, mỗi vế 0.5đ. Thiếu bảng trong 1 vế: -0.5đ. Sai, thiếu điều kiện trong 1 vế: -0.25
- Nếu phần Sub-query sai, chỉ chấm điểm phần Outer query.
- **e.** In ra thông tin (MaVDV, HoTen) của những vận động viên Nữ người Anh (QuocTich=UK) tham gia tất cả các kỳ thế vận hội từ năm 2008 tới nay. (1 điểm)

```
- Cách 1: not exists ... not in
Select v.mavdv, v.hoten
from Vandongvien v
where v.gioitinh='Nu' and v.quoctich='UK' and not exists
     select *
     from Thevanhoi t
     where t.nam \geq= 2008 and
          t.maTVH not in
          (
               select tq.maTVH
               from Thamgia tg
               where tq.mavdv = v.mavdv
          )
)
- Cách 2: not exists ... not exists
Select v.mavdv, v.hoten
from Vandongvien v
where v.gioitinh='Nu' and v.quoctich='UK' and not exists
(
     select *
     from Thevanhoi t
     where t.nam \geq= 2008 and
          not exists
          (
               select *
               from Thamqia tq
               where tg.mavdv = v.mavdv and tg.maTVH = t.maTVH
          )
)
```

Cách chấm:

- Làm cách nào trong ba cách đều được.
- Thiếu hay sai điều kiện lọc vận động viên (giới tính, quốc tịch): -0.25đ
- Thiếu hay sai điều kiện lọc về thế vận hội: -0.25đ
- Liệt kê thiếu thuộc tính kết quả: -0.25đ
- Thiếu 1 phép kết trong cụm cuối: -0.25đ
- Thiếu DISTINCT: -0.25đ
- Sai cấu trúc, thiếu bảng, kết sai: 0đ
- Dư bảng đúng: không trừ
- Không nhận diện được phép chia: 0đ
- **f.** Tìm vận đông viên (MaVDV, HoTen) đã đạt từ 2 huy chương vàng trở lên tại thế vận hội 'Olympic Rio 2016'. (1 điểm)

```
SELECT Thamgia.MaVDV, HoTen
FROM Thamgia, Vandongvien, Thevanhoi
WHERE Thamgia.MaVDV=Vandongvien.MaVDV
AND Thamgia.MaTVH=Thevanhoi.MaTVH
AND TenTVH='Olympic Rio 2016' AND Huychuong=1
GROUP BY Thamgia.MaVDV, HoTen
HAVING COUNT(*)>=2
```

<u>Cách chấm:</u>

- Không nhận diện được thao tác tính toán gom nhóm: -1.0đ
- Sai/thiệu bảng: -1.0 đ
- Sai/thiếu thuộc tính gom nhóm: -0.5đ
- Sai hàm tính toán: -0.5đ
- Thiếu thuộc tính kết các bảng: -0.25đ

Câu 2: Phụ thuộc hàm và các dạng chuẩn (2.5 điểm)

Cho lược đồ quan hệ Q(ABCDEGH) có tập phụ thuộc hàm:

 $F = \{f1: AD \rightarrow CG; f2: AE \rightarrow BH; f3: C \rightarrow D; f4: CE \rightarrow H; f5: DE \rightarrow G; f6: CD \rightarrow BE\}$

- **1.** CG→AE có thuộc F⁺ không? Giải thích. (1 điểm)
- **2.** Lược đồ quan hệ (Q, F) có đạt dạng chuẩn 2 không? Giải thích. (1.5 điểm) Đáp án:
- 1. $CG^{+}_{F} = CG$

 $CG^{+}_{F} = CGD \text{ (do } C \rightarrow D)$

 $CG^{+}_{F} = CGDBE \text{ (do } CD \rightarrow BE)$

 $CG^{+}_{F} = CGDBEH (do CE \rightarrow H)$

Vì $AE \not\subset CG^+_F$ nên phụ thuộc hàm $CG \rightarrow AE \not\in F^+$

Cách chấm:

- Tìm bao đóng có làm từng bước, không giải thích (phần trong ngoặc): -0.25đ
- Tìm bao đóng không làm từng bước: -0.5đ
- Tìm bao đóng đúng, kết luận sai: -0.5đ
- Kết luân thiếu giải thích: -0.25đ

2.

• Tìm tất cả khóa (0.75 đ)

 $N = \{A\}$

 $TG = \{C, D, E\}$

Xét tập nguồn $A^+_F = A \neq Q^+$

 $AC^{+}_{F} = ACDGBEH = Q^{+} \rightarrow AC$ là khóa

 $AD^+_F = ADCGBEH = Q^+ \rightarrow AD$ là khóa

 $AE^{+}_{F} = AEBH \neq Q^{+}$

Loại các siêu khóa ACD, ACE, ADE, ACDE.

Lược đồ Q có 2 khóa là AC và AD.

Cách chấm:

- Tìm được 1 khóa: 0.5đ
- Thiếu giải thích loại các siêu khóa: -0.25đ

• Chứng minh KHÔNG đạt DC2 (0.75đ)

Cách 1:

Các tập con của khóa {A, C, D}

 $C_F^+ = CDBEGH$

→ C⁺_F chứa thuộc tính không khóa

→Các thuộc tính không khóa KHÔNG phụ thuộc đầy đủ vào khóa, nên lược đồ Q KHÔNG đạt dạng chuẩn 2.

Cách 2:

Ta có: C→D, CD→BE

⇒ C → BE (giả bắc cầu)

C là tập con của khóa; B, E là thuộc tính không khóa

→Các thuộc tính không khóa KHÔNG phụ thuộc đầy đủ vào khóa, nên lược đồ Q KHÔNG đạt dạng chuẩn 2.

Cách chấm: Sai bất kỳ: -0.75đ

------Hết------

Trưởng khoa duyệt đề Khoa HTTT TP. HCM, ngày 06 tháng 01 năm 2020 TM. Giảng viên ra đề thi & đáp án

Đỗ Thị Minh Phụng

Trường Đại học Công nghệ Thông tin Khoa Hệ thống Thông tin

ĐỀ THI CUỐI KỲ HỌC KỲ I, NĂM HỌC: 2019-2020

Môn: CƠ SỞ DỮ LIỆU Thời gian: 90 phút

(Sinh viên không được phép sử dụng tài liệu - Đề thi gồm có 2 trang)

ĐỀ 2: Cách chấm như đề 1

Câu 1: (8 điểm) Cho lược đồ cơ sở dữ liệu "Quản lý thế vận hội Olympic" có cấu trúc như sau:

Quocgia (MaQG, TenQG, ChauLuc, DienTich)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Quocgia** chứa thông tin về quốc gia gồm: mã quốc gia (MaQG), tên quốc gia (TenQG), tên châu lục (ChauLuc), diện tích (DienTich).

Thevanhoi (MaTVH, TenTVH, MaQG, Nam)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Thevanhoi** chứa thông tin về thế vận hội gồm: mã thế vận hội (MaTVH), tên thế vân hôi (TenTVH), mã quốc gia đăng cai thế vân hôi (MaQG), năm (Nam) diễn ra thế vân hôi.

Vandongvien (MaVDV, HoTen, NgSinh, GioiTinh, QuocTich)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Vandongvien** chứa thông tin vận động viên gồm: mã vận động viên (MaVDV), họ tên (HoTen), ngày sinh (NgSinh), giới tính (GioiTinh), quốc tịch (QuocTich) của vận động viên (quốc tịch chính là mã quốc gia)

Noidungthi (MaNDT, TenNDT, GhiChu)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Noidungthi** chứa thông tin nội dung thi gồm: mã nội dung thi (MaNDT), tên nội dung thi (TenNDT), ghi chú (GhiChu).

Thamgia (MaVDV, MaNDT, MaTVH, HuyChuong)

<u>Tân từ</u>: Quan hệ **Thamgia** chứa thông tin vận động viên (MaVDV) tham dự nội dung (MaNDT) gì ở thế vận hội (MaTVH) nào và đạt huy chương gì (thuộc tính HuyChuong có giá trị là: 0 nếu không đạt huy chương, 1 nếu đạt huy chương vàng, 2 nếu đạt huy chương bạc, 3 nếu đạt huy chương đồng).

Ghi chú: Các thuộc tính gạch dưới là các thuộc tính khóa chính.

1. Hãy phát biểu chặt chẽ ràng buộc toàn vẹn (bao gồm bối cảnh, nội dung, bảng tầm ảnh hưởng): (1.5 điểm)

Hai kỳ thế vận hội liên tiếp không được tổ chức ở cùng một quốc gia. Biết rằng, thế vận hội diễn ra cứ 4 năm 1 lần.

*Luu ý: Không được sửa thuộc tính khóa chính.

- Nội dung (0.5đ): $\forall t_1,t_2 \in THEVANHOI: N\~eut_1.nam = t_2.nam + 4 thìt_1.maQG \neq t_2.maQG$ hoặc
- $\forall t_1, t_2 \in THEVANHOI : N\'eu\ t_1. maQG = t_2. maQG\ thì\ |t_1. nam t_2. nam| \neq 4$
- Bối cảnh (0.5đ): THEVANHOI

- Bảng tầm ảnh hưởng (0.5đ):

	Thêm	Xóa	Sửa
THEVANHOI	+	-	+ (maQG, nam)

- 2. Thực hiện các câu truy vấn sau bằng ngôn ngữ SQL: (6 điểm)
 - a. Liêt kê danh sách Nữ vân đông viên (HoTen, NgSinh) có Quốc tịch là 'JA'. (1 điểm)

```
SELECT HoTen, NgSinh
FROM VANDONGVIEN
WHERE QuocTich = 'JA' and GioiTinh = 'Nu'
```

b. In ra danh sách những vận động viên tham gia nội dung thi 'Điền kinh' ở thế vận hội 'Olympic Rio 2016'. (1 điểm)

SELECT vdv.MaVĐV, HoTen

FROM Vandongvien vdv join Thamgia tg on vdv.mavdv=tg.mavdv
join Noidungthi ndt on tg.mandt=ndt.mandt
join Thevanhoi tvh on tg.matvh=tvh.matvh

WHERE ndt.tenndt='Điền kinh' and tvh.tentvh='Olympic Rio 2016'

c. Cho biết số lượng huy chương bạc mà các vận động viên nước 'Trung Quốc' đạt được tại thế vận hội diễn ra vào năm 2012. (1 điểm)

```
SELECT COUNT (HUYCHUONG) SOHCBAC
FROM THAMGIA T, THEVANHOI H, QUOCGIA Q, VANDONGVIEN V
WHERE T.MATVH=H.MATVH AND T.MAVDV=V.MAVDV
AND V.QUOCTICH=Q.MAQG AND TENQG='Anh'
AND T.NAM=2012 AND HUYCHUONG=2
```

d. Liệt kê họ tên và quốc tịch của những vận động viên tham gia nội dung thi '100m bơi ngửa' nhưng không tham gia nội dung thi '200m tự do'. (1 điểm)

```
Cách 1:
```

Select v. HoTen, v. QuocTich

e. In ra thông tin (MaVDV, HoTen) của những vận động viên Nam người Đức (QuocTich=DE) tham gia tất cả các kỳ thế vận hội từ năm 2012 tới nay. (1 điểm)

```
- Cách 1: not exists ... not in
Select v.mavdv, v.hoten
from Vandongvien v
where v.gioitinh='Nam' and v.guoctich='DE' and not exists
(
     select *
     from Thevanhoi t
     where t.nam \geq= 2012 and
          t.maTVH not in
          (
               select tg.maTVH
               from Thamgia tg
               where tg.mavdv = v.mavdv
          )
)
- Cách 2: not exists ... not exists
Select v.mavdv, v.hoten
from Vandongvien v
where v.gioitinh='Nam' and v.quoctich='DE' and not exists
     select *
     from Thevanhoi t
     where t.nam \geq= 2012 and
          not exists
          (
               select *
               from Thamgia tg
               where tg.mavdv = v.mavdv and tg.maTVH = t.maTVH
          )
)
```

f. Tìm vận đông viên (MaVDV, HoTen) đã đạt từ 2 huy chương vàng trở lên với nội dung thi 'Bắn cung'. (1 điểm)

```
SELECT Thamgia.MaVDV, HoTen
FROM Thamgia, Vandongvien, Noidungthi
WHERE Thamgia.MaVDV=Vandongvien.MaVDV

AND Thamgia.MaNDT=Noidungthi.MaNDT

AND TenNDT='Bắn cung' AND Huychuong=1
GROUP BY Thamgia.MaVDV, HoTen
HAVING COUNT(*)>=2
```

Câu 2: Phụ thuộc hàm và các dạng chuẩn (2.5 điểm)

Cho lược đồ quan hệ Q(ABCDEGH) có tập phụ thuộc hàm:

```
F = \{f1: DG \rightarrow BE; f2: AD \rightarrow CH; f3: E \rightarrow G; f4: AE \rightarrow C; f5: AG \rightarrow B; f6: EG \rightarrow AH\}
```

- 1. BE→AC có thuộc F⁺ không? Giải thích. (1 điểm)
- 2. Lược đồ quan hệ (Q, F) có đạt dạng chuẩn 2 không? Giải thích. (1.5 điểm) Đáp án:
- BE⁺_F = BE
 BE⁺_F = BEG (do E→G)
 BE⁺_F = BEGAH (do EG→AH)
 BE⁺_F = BEGAHC (do AE→C)
 Vì AC ⊂ BE⁺_F nên phụ thuộc hàm BE→AC ∈ F⁺

• Tìm tất cả khóa (0.75 đ)

2.

```
N = \{D\}
TG = \{A, E, G\}
X\acute{e}t tập nguồn D^{+}_{F} = D \neq Q^{+}
DA^{+}_{F} = DACH \neq Q^{+}
DE^{+}_{F} = DEGBAHC = Q^{+} \rightarrow DE là khóa
DG^{+}_{F} = DGBEAHC = Q^{+} \rightarrow DG là khóa
```

Loại các siêu khóa DAE, DAG, DEG, DAEG. Lược đồ Q có 2 khóa là DE và DG.

• Chứng minh KHÔNG đạt DC2 (0.75đ)

Cách 1:

Các tập con của khóa {D, E, G}

 $E^{+}_{F} = EGAHBC$

- →E⁺_F chứa thuộc tính không khóa
- →Các thuộc tính không khóa KHÔNG phụ thuộc đầy đủ vào khóa, nên lược đồ Q KHÔNG đạt dạng chuẩn 2.

Cách 2:

Ta có: E→G, EG→AH

⇒ E → AH (giả bắc cầu)

E là tập con của khóa; A, H là thuộc tính không khóa

→Các thuộc tính không khóa KHÔNG phụ thuộc đầy đủ vào khóa, nên lược đồ Q KHÔNG đạt dạng chuẩn 2.

------Hết------

TP. HCM, ngày 06 tháng 01 năm 2020 TM. Giảng viên ra đề thi & đáp án

Trưởng khoa duyệt đề Khoa HTTT

Đỗ Thị Minh Phụng